

RTU studiju kurss "Kompetencēs balstītas studijas augstskolā: izaicinājumi un risinājumi"

02S00 Studiju departaments

Vispārējā informācija

Kods	SD0001
Nosaukums	Kompetencēs balstītas studijas augstskolā: izaicinājumi un risinājumi
Studiju kursa statuss programmā	Brīvās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Karine Oganisjana - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Inga Lapiņa - Doktors, Profesors Pēteris Apse-Apsītis - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 4.0 kredītpunkti, 6.0 EKPS kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss ir paredzēts augstskolas docētājiem, lai veicinātu viņu profesionālo kompetenci orientēties pārmaiņu laika augstākās izglītības aktuālajos jautājumos, apgūt nepieciešamās zināšanas un pilnveidot prasmes kompetencēs balstītu studiju īstenošanai un inovatīvu risinājumu izstrādei. Kursam ir divas daļas ar četrām tematiskām sadaļām (katra 1 k.p.), kura aktualizē jautājumus par pārmaiņu laika: 1) augstākās izglītības vispārējo ietvaru un docētāju profesionālo kompetenci nodrošināt studentcentrētu studiju procesu; 2) kompetencēm, kas ir aktuālas studentiem un docētājiem globālās digitalizācijas laikmetā; 3) kompleksas un daudzveidīgas domāšanas kultūru problēmrisināšanai un pētniecībai, jaunradei un uzņēmējspējai, projektu rakstīšanai, kā arī personiskajai līderībai uzticības veidošanai docētāju un studentu savstarpējās attiecībās; un 4) problēmbalstīto studiju organizāciju un starpdisciplināritāti ilgtspējīgai attīstībai un inovācijas kultūras paaugstināšanai. Studiju kursā tiek arī analizētas izmaiņas normatīvajā regulējumā Latvijā, studiju programmu un kursu kvalitātes un studentu sasniegumu vērtēšanas sistēma. Saskaņā ar pieaugošiem internacionalizācijas procesiem augstskolā, kursā tiek analizētas arī kultūras dimensijas un darba specifika starptautiskajā studentu auditorijā. Moduļi varētu tikt apgūti atsevišķi vai dažādās kombinācijās.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir izveidot ietvaru, kurā augstskolas docētāji pilnveido savas zināšanas, attīsta profesionālās prasmes un iegūst jaunu pieredzi un pārliecību par sevi, lai pārvarētu ar kompetencēs balstītu studiju īstenošanu saistītos izaicinājumus. Studiju kursa uzdevumi tā dalībniekiem veicināt: 1. Izpratnes veidošanos par augstākās izglītības jaunajām tendencēm, koncepcijām un teorētisko ietvaru Latvijā un citās EU valstīs, sasaistot tos ar savu profesionālo darbību un apzinoties, kādas zināšanas ir nepieciešamas profesionālā līmeņa paaugstināšanai; 2. prasmes attīstību organizēt mūsdienīgu studentcentrētu un problēmbalstītu studiju procesu, veicinot uzticēšanās savstarpējās attiecībās pilnveidi, nodrošinot pozitīvu mācīšanās-mācīšanas kultūru un studentu pašvadītu mācīšanos, pilnveidojot arī studentu sasniegumu vērtēšanas pieejas; 3. spēju pilnveidi problēmrisināšanai un pētniecībai, kā arī jaunradei un uzņēmējspējai nepieciešamās domāšanas kultūru, kas balstās uz metakognitīvīti un dažādu veidu domāšanas integrēšanu; 4. pozitīvu attieksmi pret studiju procesa digitalizāciju, paaugstinot kursa dalībnieku pārliecību par savām spējām jēgpilni izmantot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas; 5. zināšanu pilnveidi jaunu projektu izstrādei un savu studiju kursu pilnveidei, kritiski novērtēt un pilnveidot tos; 6. prasmju pilnveidi darbam starptautiskajā studentu auditorijā, balstoties uz dažādu kultūru īpatnību izpratni.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Individuāla lasīšana par dažādiem izaicinājumiem kompetencēs balstītās studijās augstskolā un to iespējamiem risinājumiem. 2. Mūsdienīgu prasībām atbilstoša un kompetenta augstskolas docētāja zināšanu, prasmju, attieksmju un vērtību analīze un sistematizēšana. 3. Mūsdienīgu, efektīvu, studentcentrētu un studentu pašvadītu mācīšanos veicinošu metožu un pieeju ieviešana savā pedagoģiskajā praksē un to analīze. Tiek izmantotas šādas metodes: • problēmbalstītās mācīšanās (problem-based learning); • projektbalstītās mācīšanās (project-based learning); • domu kartes/ kartēšana (mind-mapping); • sinhrona un asinhrona mācīšanās (synchronous and asynchronous learning); • jauktā un hibridā mācīšanās (blended and hybrid learning); • apgrieztā/ invertēta klases metode (flipped classroom method) u.c., aprobējot tās savās nodarbībās ar studentiem vai sadarbojoties ar kolēģiem šī studiju kursa ietvaros, sistematizējot katras pieejas priekšrocības, trūkumus, prasības un šķēršļus. 4

Literatūra	<p>1.Pritchard, R. M.O., O'Hara, M., Milsom, C., Williams, J., & Matei. L. (2019). The Three Cs of Higher Education: Competition, Collaboration and Complementarity. Central European University Press, 270 p.</p> <p>2.Mayo, P. (2019). Higher Education in a Globalising World: Community Engagement and Lifelong Learning. Manchester University Press, 114 p.</p> <p>3.Chemi, T., & Krogh, L. (2017). Co-Creation in Higher Education: Students and Educators Preparing Creatively and Collaboratively to the Challenge of the Future. Rotterdam: SensePublishers, 254 p.</p> <p>4.Guri-Rozenblit, S. (2009). Digital Technologies in Higher Education: Sweeping Expectations and Actual Effects (APA 7th Edition). Nova Science Publishers, Inc. New York, 178 p</p> <p>5.James F. M., & Horvath, P. C. (2011). Critical Thinking. Nova Science Publishers, Inc.</p> <p>6.Roger C. L. (2019). Understanding Creativity: Past, Present and Future Perspectives. Nova, 160 p.</p>
Nepieciešamās priekšzināšanas	Docēšanas pieredze augstskolā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1.1.Augstākās izglītības vispārīgs ietvars 21. gadsimtā: jaunas tendences, filozofija, galvenās koncepcijas, teorijas un veiksmes faktori	5	8	2	11
1.2.Izmaiņas normatīvajā regulējumā Latvijā. Studiju programmu un kursu kvalitātes un studentu sasniegumu vērtēšana un veicināšana	5	8	2	10
1.3.Kompetents docētājs: studentcentrēts studiju process	5	9	3	11
2.1.Studiju procesa digitalizācija un jēgpilna informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana	5	8	2	11
2.2.Kritiskā, analītiskā, loģiskā, sistēmiskā, starpdisciplinārā domāšana un metakognitīvāte problēmrisināšanai un pētniecībai	5	8	3	11
2.3.Radošā, induktīvā, deduktīvā, proaktīvā, reaktīvā un dizaina domāšana jaunradei un uzņēmējspējai	5	8	2	11
3.1.Aktuālas kompetences studijām, zinātnei, profesionālajai darbībai, aktīvai pilsoniskajai līdzdalībai un iesaistei globālos procesos	5	8	2	11
3.2.Kompetenču sinerģija projektu rakstīšanai un finansējuma piesaistei	5	9	3	11
3.3.Personiskā līderība uzticības veidošanai savstarpējās attiecībās	5	9	3	11
4.1.Problēmbalstītās studijas, pozitīva mācīšanas - mācīšanās kultūra, pašvadīta mācīšanās un starpdisciplināritāte ilgtspējīgai attīstībai un inovācijas kultūras paaugstināšanai	5	8	3	11
4.2.Sava studiju kursa izstrāde, apraksts un analīze	5	9	3	11
4.3.Internacionalizācijas procesi, kultūras dimensijas un darba specifika starptautiskajā studentu auditorijā	5	8	2	10
Kopā:	60	100	30	130

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
1.1.Izprot augstākās izglītības jaunās tendences, koncepcijas, teorētisko ietvaru, kā arī izmaiņas normatīvajā regulējumā Latvijā un studiju programmu un kursu kvalitātes un studentu sasniegumu vērtēšanas un veicināšanas pieejas.	<p>1.Diskusija interaktīvās lekcijās un pēc literatūras lasīšanas.</p> <p>2.Grupu darbs zināšanu sistematizēšanai un to kritiskai analīzei.</p> <p>3.Patstāvīgais darbs un rezultātu prezentēšana un apspriešana.</p>
1.2. Izprot augstskolas docētāju profesionālo kompetenču būtību un to pilnveidošanas iespējas.	<p>1.Diskusija interaktīvā lekcijā.</p> <p>2.Grupu darbs zināšanu sistematizēšanai un to kritiskai analīzei.</p>
2.1.Prot domāt daudzveidīgi un sistēmiski, kā arī spēj izmantot to savu studentu metakognitīvātes, kreatīvās, kritiskās, proaktīvās u.c. domāšanas veidu veicināšanai problēmrisināšanas un pētniecības, kā arī jaunrades un uzņēmējspējas attīstīšanas procesā.	<p>1.Diskusijas interaktīvās lekcijās.</p> <p>2.Grupu darbs piedāvāto kreatīvās un kritiskās domāšanas, kā arī metakognitīvātes veicināšanas paņēmieni trenēšanai.</p> <p>3.Docētāju stāsti par domāšanas veicināšanas paņēmieni izmantošanu viņu darbā ar studentiem. Stāstu kopīgā analīze nodarbībā.</p>
2.2. Prot jēgpilni izmantot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.	<p>1.Diskusija.</p> <p>2.Pieredzes apmaiņa.</p> <p>3.“Remote laboratorijas” idejas analīze savu studiju kursu pasniegšanas skatījumā.</p>
3.1.Spēj atrast jaunu projektu piedāvājumus un strādāt ar projektu dokumentāciju, izmantojot kompetenču sinerģiju un izstrādāt studiju kursus, kritiski novērtēt un pilnveidot tos.	<p>1.Diskusija interaktīvā lekcijā.</p> <p>Diskusija par caurviju kompetencēm un projektu izstrādes metodoloģiju.</p> <p>2.Jauna studiju kursa izstrāde vai esošā kursa kritiskā analīze.</p> <p>3.Rezultātu prezentēšana kolēģiem.</p>
3.2.Izprot personiskās līderības pamatprincipus uzticības veidošanai savstarpējās attiecībās.	<p>1.Diskusija interaktīvā lekcijā.</p> <p>2.Grupu darbs problēmsituāciju analīzei.</p>

4.1. Veiksmīgi darbojas starptautiskajā studentu auditorijā, balstoties uz dažādu kultūru īpatnību izpratni	1.Diskusijas interaktīvās lekcijās. 2.Grupu darbs kultūru dimensiju analīzei, lai labāk izprastu savu starptautisko studentu uzvedību un domāšanas īpatnības. 3.Esejas rakstīšana par sava darba efektivitātes uzlabošanu starptautisko studentu auditorijā.
4.2.Spēj organizēt mūsdienīgu studentcentrētu un problēmbalstītu studiju procesu, izmantojot dažādas mācīšanas pieejas studentu sinhronas un asinhronas mācīšanās, kā arī jauktās un hibrīdās mācīšanās nodrošināšanai.	1.Dažādu mācīšanas metožu aprobēšana savā pedagoģiskajā praksē un refleksija par iegūto pieredzi. 2.Grupu darbs rezultātu apspriešanai. 3.Diskusija apgūtā apkopošanai.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Individuālais darbs ar zinātnisko literatūru	25
Patstāvīgais darbs	25
Grupu darbs nodarbībās	25
Ieskaite	25
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	4.0	32.0	16.0	0.0	*					